

Datum: 2021-02-26
Handläggare: Jonas Nordlander
Direktr:
Diariernr: 2016.157 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Nuläge och målsättning rörande barngruppernas storlek i förskolan

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2016-06-07 § 45 att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till en fastställd målsättning för barngruppernas storlek utifrån Skolverkets allmänna råd för förskola. Arbetet för att förändra förskolans organisation, med utgångspunkt i Skolverkets Allmänna Råd för Förskola, mot riktmärke om barngruppernas storlek pågår. Ärendet har återrapporterats till Barn- och ungdomsnämnden vid följande tillfällen:

- 2017-10-24 §93
- 2018-12-18 §116
- 2019-10-22 §90
- 2020-03-24 §20
- 2020-10-06 §63

Barn- och ungdomsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med former för att organisera för minskade barngrupper.

Förvaltningens yttrande

De allmänna råden utgår från prioriterade områden som Skolverket identifierat som viktiga att ge stöd och vägledning i. Råden framhåller bland annat att barngruppen ska ses som en viktig och aktiv del i barns utveckling och lärande. Barngruppernas storlek i förskolan är en av de kvalitetsfaktorer som har betydelse för barns trygghet, utveckling och lärande. I allmänna råd för måluppfyllelse i förskolan anger Skolverket ett riktmärke för barngruppernas storlek på 6-12 barn för åldrarna 1-3 år och 9-15 barn för åldrarna 4-5 år. Skolverkets bedömning utgår bland annat från en kartläggning av forskning och beprövad erfarenhet kring barngruppernas storlek i förskolan. Kartläggningen är genomförd av forskarna Sonja Sheridan och Pia Williams vid Göteborgs universitet.

Förvaltningen arbetar med att fortsätta utveckla förskolans organisation utifrån de förutsättningar som finns i beslutad budget. Arbetet utgår ifrån barnens behov, verksamhetens bästa och lokala förutsättningar. För att nå barngrupper av mindre storlek behöver barnen delas in i fler olika grupper på respektive förskola. Skolverkets riktmärke är vägledande liksom hänsyn till barnens ålder, utveckling, behov och lokaler. Förskolorna har en ny organisation, på hela eller delar av förskolan, likt det som rapporterades i mars och oktober 2020. Varje förskola har fortsatt arbetet med att få en fungerande organisation runt minskade grupperingar i förskolan.

Nuläge i verksamheten

Förskolornas inre arbete med att organisera mindre grupper har kommit långt där flera förskolor har välfungerande rutiner medan andra förskolor är i ett implementeringsskede. Förutsättningarna på förskolorna för att institutionalisera dessa organisatoriska förändringar

skiljer sig åt. Det finns bättre förutsättningar att organisera för minskade barngrupper på större förskolor.

Arbetet innebär också nya arbetssätt och undervisningen behöver planeras annorlunda. Resultaten från de förskolor som kommit långt med förändringsarbetet visar att tydligt att undervisningens kvalitet blir högre. Barnen får större möjlighet till delaktighet och inflytande när det är färre barn i respektive grupp. Pedagogerna kan också möta barn i behov av anpassningar eller särskilt stöd bättre. Svårigheter som lyfts fram är sårbarhet vid personalfrånvaro, större andel ensamarbete och mindre flexibla personalscheman. För vidare utveckling krävs ett fortsatt långsiktigt arbete med fokus på verksamhetsutveckling, lokaler och personalfrågor. Verksamheten behöver fortsätta att utvecklas utifrån respektive förskolas förutsättningar. En ny befattning som förskoleassistent har införts i förvaltningen som innebär en möjlighet att komplettera och utveckla förskolans inre organisation med ökad grundbemanning och renodlade uppdrag.

Förutsättningarna för förskolorna är olika. De förskolor som har fått statsbidrag för minskade barngrupper har mer personalresurser i förhållande till antalet barn än övriga förskolor, och detta ger bättre förutsättningar att organisera för minskade barngrupper. År 2019 fick 10 förskolor statsbidrag på totalt 5.989.000 kronor för minskade. År 2020 fick 6 förskolor statsbidrag på totalt 3.674.000 kronor. Fördelning av statsbidraget som är en förstärkning för att utveckla en likvärdig förskola, grundar sig i ett index som baseras på andel barn med föräldrar som har förgymnasial utbildning som högsta utbildning, andel barn med utländsk bakgrund, andel årsarbetare med förskollärexamen och genomsnittlig storlek på barngrupperna.

Förändringsarbetet behöver vidhållas och fortsätta att utvecklas på varje förskola utifrån barnens behov, lokala förutsättningar och uppdraget att forma en likvärdig förskola med riktmärket på 9-12 barn (yngre), respektive 12-15 barn (äldre) i varje grupp.

Ekonomisk bedömning

Beslutet har ingen ekonomisk påverkan.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden tar del av uppföljningen och lägger den till handlingarna.

Barn- och ungdomsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med att skapa mindre sammanhang för barnen utifrån aktuellt uppdrag för barngruppernas storlek och förutsättningar.

Helena Balte
Förvaltningschef

Jonas Nordlander
Barnomsorgssamordnare

ALINGSÅS
KOMMUN

Datum: 2021-02-26
Handläggare: Jonas Nordlander
Direktr:
Diariernr: 2016.157 BUN

Barn- och ungdomsnämnden